

Richtlijn voor strafvordering huiselijk geweld

Rechtskarakter: Aanwijzing i.d.z.v. artikel 130, lid 6 Wet RO

Van: College van procureurs-generaal

Aan: Hoofden van de OM-onderdelen

Registratienummer: 2020R010

Datum inwerkingtreding: 01-03-2021

Publicatie in Stcrt

Vervallen: Richtlijn voor strafvordering huiselijk geweld (2015R049)

Relevante beleidsregels OM: Aanwijzing kader voor strafvordering meerderjarigen (2019A003) richtlijn voor strafvordering kindermishandeling (2015R050) richtlijn voor strafvordering seksueel misbruik minderjarigen (2015R047)

Wetsbepalingen: Artt. 184, 184a, 285, 285b, 300, 302, 304, 350 Wetboek van Strafrecht (Sr) en art. 11

Wet tijdelijk huisverbod

Bijlage(n): –

Beschrijving

Deze richtlijn heeft betrekking op diverse vormen van huiselijk geweld in zaken die aangebracht zijn bij de politierechter, dan wel zaken waarin een strafbeschikking of een voorwaardelijk sepot met algemene voorwaarden volstaat. Indien in het kader van huiselijk geweld een kind slachtoffer is van mishandeling of seksueel misbruik dient de richtlijn voor kindermishandeling respectievelijk voor seksueel misbruik minderjarigen te worden gebruikt.

Algemeen

Uitgangspunt is dat, vanwege de ernst van het plegen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en de bestraffing die daarbij passend is, bij zaken van huiselijk geweld wordt gedagvaard. Zaken die voor een gedragsaanwijzing in een strafbeschikking in aanmerking komen, zijn zaken waarin sprake is van het ontbreken van letsel, dan wel (heel) licht letsel, het ontbreken van een dreiging van nieuw geweld, een eerste incident en/of een berouwvolle dader die hulp zoekt en aanvaardt.

Bij plegers van huiselijk geweld is vaak sprake van een achterliggende problematiek; bijvoorbeeld van psychische en psychiatrische problemen en/of transgene rationele overdracht van geweld en/of problemen in de agressieregulatie en/of verslavingsproblemen. Uitgangspunt is dat het geweld moet stoppen, waarbij aldus de veiligheid in het gezinssysteem of het huishouden voorop moet staan. Vandaar dat er zo veel mogelijk middels een voorwaardelijke strafdeel met bijzondere voorwaarden bij vonnis of een aanwijzing in een strafbeschikking voor moet worden gezorgd dat aan de aanwezige achterliggende problematiek wordt gewerkt. Er moet worden geleid naar toezicht door de reclasering, in combinatie met het volgen van een training, erkende gedragsinterventie of een ambulante behandeling of begeleiding.

Uitgangspunten strafeis op zitting

De strafeis is zo veel mogelijk ondersteunend aan andere interventies binnen de systeemgerichte aanpak (zie de Aanwijzing huiselijk geweld en kindermishandeling).

Zo kan ter zitting ter ondersteuning van de hulpverlening aan het/de slachtoffer(s) het opleggen van een straatverbod of contactverbod als bijzondere voorwaarde of als afzonderlijke vrijheidsbeperkende maatregel (artikel 38v Sr) worden gevorderd. Bij beide opties kan, als wordt voldaan aan de daarvoor geldende criteria, de dadelijke uitvoerbaarheid worden gevraagd. Bij een voorwaardelijk strafdeel kan voorts gedacht worden aan de mogelijkheid om een langere proeftijd te vragen (artikel 14 b lid 2 Sr).

Een geldboete of een werkstraf zijn onwenselijke straffen in huiselijk geweld zaken. Een geldboete drukt veelal op het gezinsbudget. Ook een kale werkstraf biedt geen oplossing voor de veelal aanwezige achterliggende problematiek. Deze beide strafmodaliteiten moeten in beginsel worden vermeden bij de afdoening van huiselijk geweldzaken.

De omstandigheid dat partijen uit elkaar zijn is niet strafverlagend; onbehandelde problematiek kan zich ook tegen een nieuwe partner keren.

Werkt de verdachte niet mee aan rapportage of wordt toezicht geweigerd, dan dient dit te leiden tot verhoging van het onvoorwaardelijke strafdeel.

Indien het op te leggen toezicht ook het volgen van een training inhoudt, die een aanzienlijk aantal uren in beslag zal nemen, dan kan hiermee in het voordeel van verdachte rekening worden gehouden in het te eisen onvoorwaardelijke deel van de straf.

Heeft verdachte gedurende een schorsingstoezicht dan wel in een vrijwillig kader meegewerkt aan toezicht en/of daderhulpverlening dan kan hiermee in het voordeel van verdachte rekening worden gehouden worden.

OM-afdoening

De inkleding van de gedragsaanwijzingen in een strafbeschikking dient te worden afgestemd met de reclassering. Ook bij een OM-afdoening geldt dat een geldboete en een kale werkstraf in beginsel worden vermeden bij de afdoening van huiselijk geweldzaken.

Zaken die voor voorwaardelijk sepot met algemene voorwaarde in aanmerking komen zijn alleen zaken waarin geen sprake is van structurele onveiligheid.

Dagvaarding

Overtreden huisverbod (art. 11 Wet tijdelijk huisverbod) of gedragsaanwijzing (art.184a Sr)

first offender	(1x) recidive
GS 2 wkn	GS 4 wkn

Bedreiging (artikel 285 Sr)

	first offender	(1x) recidive*
Alleen verbaal (al dan niet met gebaren)	Eis TS 20 uur + 2 wkn vw (met bijz voorw)	Eis TS 28 uur + GS 3 wkn vw (met bijz voorw) Bij taakstrafverbod: GS 6 wkn waarvan 3 wkn vw (met bijz voorw)
met wapen	Eis TS 60 uur + GS 4 wkn vw (met bijz voorw)	Eis TS 90 uur + GS 6 wkn vw (met bijz voorw) Bij taakstrafverbod: GS 2 mnd waarvan 1 mnd vw (met bijz voorw)

Bijzonderheden:
* Let op het taakstrafverbod van art. 22b Sr.

Strafverzwarend onder andere:
Ernst van de bedreiging(en), bijv. stekende bewegingen, richten (nep)vuurwapen
Herhaald slachtofferschap of stelselmatig
Meermalen recidive (maatwerk)

Belaging/Stalking (artikel 285b Sr)

gedraging	duur	first offender	1x recidive*
Basis: Bellen/sms'en/ mailen/social media	Periode 0-3 mnd Periode 3-6 mnd	TS 100-150 uur + GS 2 mnd vw TS 180 uur + GS 3 mnd vw	GS 2-3- mnd + GS 1 mnd vw GS 3 mnd + GS 2 mnd vw
Basis + Langs huis rijden/voor huis staan	Periode 0-3 mnd Periode 3-6 mnd	TS 180 uur + GS 2 mnd vw TS 200 uur + GS 3 mnd vw	GS 3 mnd + GS 1 mnd vw GS 3 mnd + GS 2 mnd vw
Basis + Contact werkgever/ vrienden/ familie etc.	Periode 0-3 mnd Periode 3-6 mnd	TS 200 uur + GS 2 mnd vw TS 240 uur + GS 3 mnd vw	GS 3 mnd + GS 1 mnd vw GS 5 mnd + GS 2 mnd vw

gedraging	duur	first offender	1x recidive*
<p>Bijzonderheden: Ter zitting kan ter ondersteuning van de hulpverlening aan het/de slachtoffer(s) het opleggen van een straatverbod of contactverbod als bijzondere voorwaarde of als afzonderlijke vrijheidsbeperkende maatregel (artikel 38v Sr) worden gevorderd. Bij beide opties kan, als wordt voldaan aan de daarvoor geldende criteria, de dadelijke uitvoerbaarheid en/of elektronisch toezicht worden gevraagd. Bij een voorwaardelijk strafdeel kan voorts gedacht worden aan de mogelijkheid om een langere proeftijd te vragen (artikel 14 b lid 2 Sr). Bij overduidelijk hardnekkige stalkers kan ook bij first-offenders al meteen een onvoorwaardelijke gevangenisstraf worden geëist.</p> <p>Strafverzwarend onder andere: Frequentie en aard van de stalking (vaak sms-en met een onschuldige inhoud is minder erg dan sms-jes die tevens dreigend van aard zijn). Stalking gaat nog steeds door. Vraag dit vlak voor de zitting na bij de politie, Veilig Thuis en/of het slachtoffer. Meermalen recidive* (maatwerk)</p>			

Mishandeling (artikel 300/304 Sr)

		first offender	1x recidive* (los van TUL)
Geen letsel, wel pijn	Een of meerdere klappen/schoppen Slag/stootwapen, kopstoot of gegoid voorwerp Steekwapen, of een als zodanig aan te merken voorwerp	Eis TS 40 uur deels vw (met bijz voorw) Eis TS 60 uur + GS 2 wk vw (met bijz voorw) Eis TS 80 uur + GS 4 wkn vw (met bijz voorw)	Eis TS 60 uur + GS 2 wkn vw (met bijz voorw) Eis TS 90 uur + GS 3 wkn vw (met bijz voorw) Eis TS 120 uur + GS 6 wkn vw (met bijz voorw)
Licht letsel	Een of meerdere klappen/schoppen Slag/stootwapen, kopstoot of gegoid voorwerp Steekwapen, of een als zodanig aan te merken voorwerp	Eis TS 60 uur + GS 2 wkn vw (met bijz voorw) Eis TS 80 uur + GS 4 wkn vw (met bijz voorw) Eis TS 100 uur + GS 6 wkn vw (met bijz voorw)	Eis TS 90 uur + GS 3 wkn vw (met bijz voorw) Eis TS 120 uur + GS 5 wkn vw (met bijz voorw) GS 3 mnd (evt. deels vw)
Zwaarder letsel	Een of meerdere klappen/schoppen Slag/stootwapen, kopstoot of gegoid voorwerp Steekwapen, of een als zodanig aan te merken voorwerp	Eis TS 80 uur + GS 2 wkn vw (met bijz voorw) Eis TS 100 uur + GS 6 wkn vw (met bijz voorw) maatwerk	GS 4 mnd (evt. deels vw) GS 6 mnd (evt. deels vw) maatwerk
<p>Bijzonderheden: * Let op het taakstrafverbod van art. 22b Sr.</p> <p>Strafverzwarend onder andere: Meermalen mishandeling in één telastelegging al dan niet over langere periode Meermalen recidive (maatwerk)</p> <p>Strafverminderend onder andere: Actief hulp gezocht of aanvaard</p>			

Poging zware mishandeling (artikel 302/45 Sr)

(Voor zware mishandeling dient de richtlijn zware mishandeling te worden gebruikt)

Poging art. 302/45 Sr	First offender	(1x) recidive
Geen wapen geen letsel licht letsel zwaarder letsel	Eis TS 100 uur deels vw (met bijz voorw)* GS 10 wkn deels vw (met bijz voorw) GS 12 wkn deels vw (met bijz voorw)	Eis TS 150 uur + GS 5 wkn vw (met bijz voorw)* GS 11 wkn waarvan 5 wkn vw (met bijz voorw) GS 4 mnd (evt. deels vw)
Slag/stootwapen of kopstoot geen letsel licht letsel zwaarder letsel	Eis TS 150 uur deels vw (met bijz voorw)* GS 12 wkn deels vw (met bijz voorw) GS 4 mnd deels vw (met bijz voorw)	GS 16 wkn GS 4 mnd GS 6 mnd
Steekwapen, of een als zodanig aan te merken voorwerp		

Poging art. 302/45 Sr	First offender	(1x) recidive
geen letsel licht letsel <u>zwaarder letsel</u>	GS 14 wkn deels vw (met bijz voorw) GS 16 wkn deels vw (met bijz voorw) Maatwerk (GS vanaf 4 mnd)	GS 4 mnd GS 5 mnd Maatwerk (GS vanaf 6 mnd)
Bijzonderheden: Strafbeschikking is niet mogelijk, dus dagvaarden. * Contra-indicatie kale taakstraf is aanwezig indien dit feit een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer ten gevolge heeft gehad of bij recidive (art. 22b Sr). Strafverzwarend onder andere: Meermalen recidive (maatwerk) Strafverminderend onder andere: Actief hulp gezocht of aanvaard		

Vernieling (art. 350/353 Sr)

	first offender	1x recidive* (los van TUL)
Schade tot 1.000 euro	Eis TS 24 uur deels vw (met bijz voorw)	Eis TS 36 uur + GS 2 wkn vw (met bijz voorw)
Schade tussen 1.000 en 3.000 euro	Eis TS 48 uur deels vw (met bijz voorw)	Eis TS 70 uur + GS 3 wkn vw (met bijz voorw)
Schade vanaf 3.000 euro	Eis TS vanaf 60 uur + GS 4 wkn vw (met bijz voorw)	Eis vanaf TS 90 uur + GS 6 wkn vw (met bijz voorw)
Bijzonderheden: * Let op het taakstrafverbod van art. 22b Sr Strafverzwarend onder andere: Meermalen vernieling in één telastelegging al dan niet over langere periode Meermalen recidive (maatwerk) Strafverminderend onder andere: Actief hulp gezocht of aanvaard		

Legenda

Afkortingen

GS = gevangenisstraf

TS = taakstraf

wkn = weken

mnd = maanden

vw = voorwaardelijk

bijz voorw = bijzondere voorwaarden

TUL = tenuitvoerlegging eerdere voorwaardelijke veroordeling

Voor een toelichting op de onderstreepte begrippen zie de Aanwijzing kader voor strafvordering meerderjarigen.